

ved, at naar omvendt Landboerne fordrer Sikkerhed af Købstadboerne for, at deres Varer ere uforfalskede og svare til, hvad de udgives for, saa maa vi Landboere selv betale, hvad Undersøgelsen koster, og Købstæderne rejse et Ramaskrig, naar vi, saaledes som vi gjorde for nogle Aar siden, stille det Krav, at de skulle svare for Varens Uforfalskethed. Dertil kommer, at vi have en Toldlov, som er affattet saaledes, at navnlig de industridrivende og Fabrikanterne i Købstæderne, der sælge Varer til Landbruget, kunne tage en Ekt-traskat af Landbruget ud over Varnes virkelige Værdi. Jeg vil bede det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds om at tænke over, om han overhovedet kan paavise noget civiliseret Land i Verden, hvor de Folk, der dyrke Jorden have en saa ekceptionel Stilling, som de have her i Landet. Det forekommer mig næsten, at Bonden betragtes som en Paria-kaste.

Det er de Forhold, som det ærede Medlem for Rønne har ment, at vi maa bøje os for, men det vil jo nu vise sig, om Tinget her mener det samme. Men i øvrigt maa jeg tilføje, at disse Vedtægter i Proviensbyerne give i Virkeligheden i en anden Henseende en stor Del af Landbo-standen en næsten retsløs Stilling. Jeg skal anføre et Eksempel derpaa. Jeg havde en Nabo, en mindre Husmand, som har 2 til 3 Køer. Han havde det Uheld, at en Ko knækkede Ryggen ved at springe op paa en anden Ko. Dyrlægen tilraadede at slagte den, men erklærede, at Koen var frisk og egnede sig til at kunne sælges paa Torvet. Manden rejste saa op til Viborg med Koen og mødte ved Kontrollen der. Imidlertid havde en af Slagterne, som ikke holde af, at Landboerne komme paa Torvet med Kød, meddelt [Kontrol]dyrlægen i Viborg, at Koen havde været syg, og det endte med, at han tog Koen fra Landmanden og afregnede den med 2 Ø. pr. Pd., og desuden meldte han ham til Politiet. Saa var han et Par Timer i Forhør hos Politimesteren. Denne vilde lade ham afgøre Sagen med en Mulkt paa 20 Kr., som han skulde betale, fordi han havde dristet sig til at rejse til Byen med en Ko, som Dyrlægen i hans Hjem havde sagt, han kunde sælge der. Men Manden var saa krunftig ikke at tage mod Akkord, men lod Sagen henvise til sit eget Værneting, og da Politimesteren der hørte, at de Oplysninger, han gav, vare rigtige, syntes han ikke, der var Grund til at gøre videre ved Manden. Det forekommer mig, at

det er sørgeligt at tænke sig, at den Slags Forhold eksisterer, at man ikke alene kan blive frataget, hvad man har, men ogsaa kan faa en stor Mulkt oven i Købet. Der er for øvrigt en Mærkelighed endnu ved disse Vedtægter. Det ser nemlig næsten ud som, om der er Forkærlighed for at faa fremmede Fødemidler fremfor at faa Fødemidler fra vort eget Land. I Viborg foregaar Kontrollen efter en Instruks som den, der er meddelt i Bilaget. Denne Instruks forbyder, at der indføres Flæsk i smaa Partier, og at visse Organer skal medfølge Kroppen. Der er nu flere Landboere, som tidligere slagtede store Svin, og naar Flæsket var billigt saltede det og hen ad Foraaret, naar Arbejdstiden begyndte, solgte det til Arbejderne, men det satte Kontrollen en Stopper for. Det ramte imidlertid ogsaa amerikansk Flæsk, og Købmændene sendte et Andragende til Byraadet om, at maatte forhandle det, men Borgmesteren var saa loyal og hensynsfuld mod Landboerne, at han syntes det saa mindre pænt ud, at man tillod at amerikansk Flæsk forhandlede, medens Flæsk fra Landet ikke maatte forhandles. Købmændene indgav saa en Klage til Justitsministeren, og han bestemte, at Byen var nødt til at tage mod det amerikanske Flæsk, thi der var en Overenskomst med den amerikanske Regering, hvorefter amerikansk Flæsk frit skulde kunne forhandles her i Landet. Og Følgen deraf er, at Beboerne skulle trygt kunne spise det amerikanske Flæsk, det er der ingen Fare ved, men dansk Flæsk af Dyr, som slagtes uden for Portene maa ikke komme ind i Byen uden Kontrol. Det er den Slags Ting, som det forekommer mig, at der er al Grund for Tinget til at overveje og ændre.

Jeg for mit Vedkommende tror ikke, at der er nogen som helst Grund til at bøje sig for den nævnte Højesteretsdom, og jeg kan ikke se rettere end, at der ikke gøres et Menneske Uret, naar Rigsdagen bestemmer, at vi kunne fordrer fri Afsætning af vore Varer i Byerne lige saa vel som disse frit kunne afsætte deres Varer paa Landet. Det forekommer mig, at ville Byerne have en Kontrol, saa maa de selv betale den. De Herrer skulle faa at se, at saa snart vi faa Beskatnings-spørgsmaalet pillet ud af Kontrollen, saa ville Købstæderne ikke være saa ivrige med at staa paa de sanitære Grunde, som jo kun angaa Byerne, medens man ganske roligt og sorgløst lader Landboerne spise alt det Kød, Byerne ikke ville have. Kommissionen er imidlertid gaaet ud fra, at Stats-